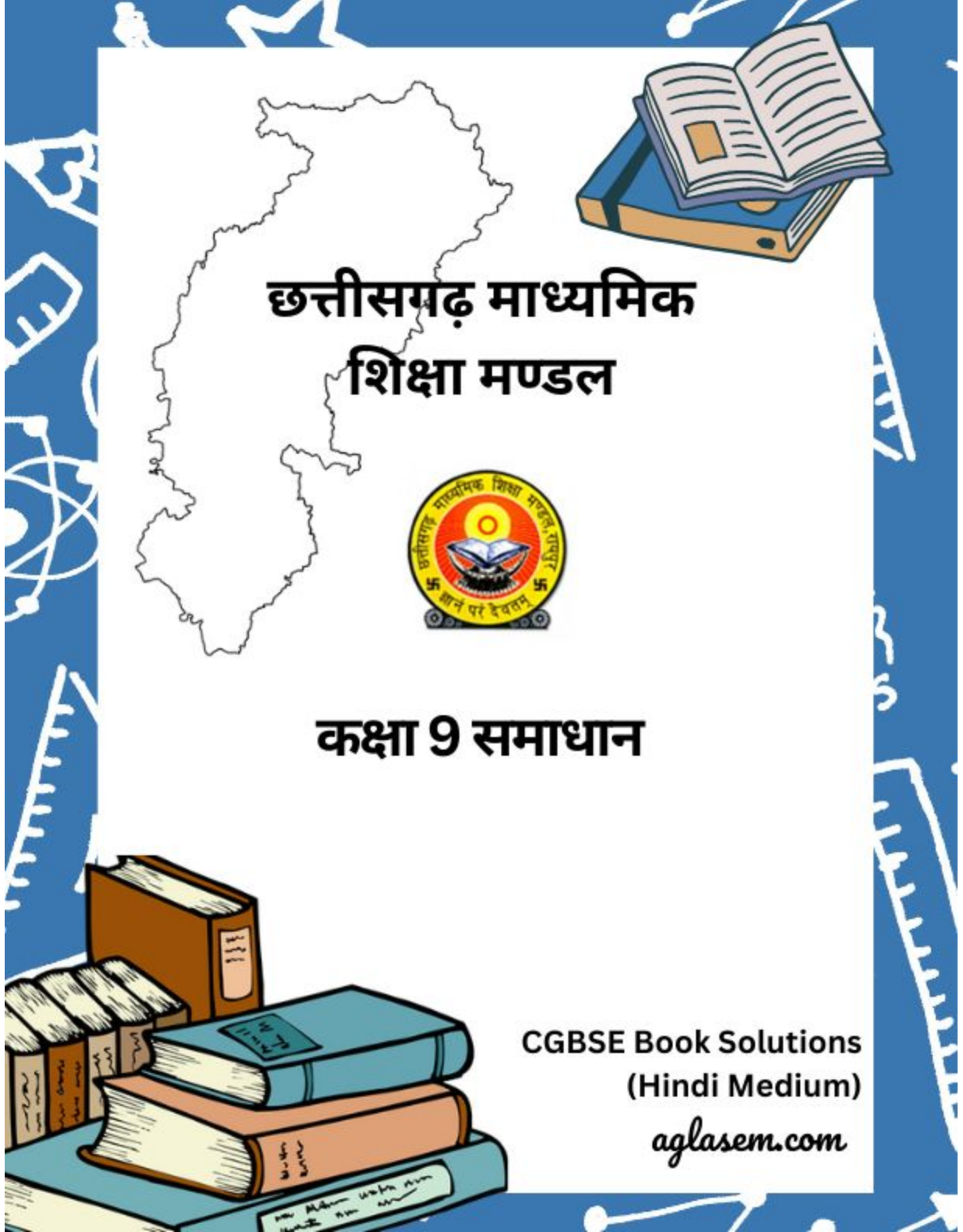

CG Board Class 9 Sanskrit Book Solutions

CGBSE Class 9 Sanskrit Solutions

Chapter - 3

छत्तीसगढप्रदेशस्य वनानि

अभ्यासः

Q.1. निम्नलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

Page No. 12

क) छत्तीसगढप्रदेशः केन समृद्धः ?

उत्तर :- छत्तीसगढप्रदेशः वनानां दृष्ट्या समृद्धः वर्तते।

Page No. 12

ख) अत्र वनानि कति वर्गेषु विभक्तानि ?

उत्तर :- अत्र वनानि त्रिवर्गेषु विभक्तानि।

Page No. 12

ग) अवर्गीकृतवनस्य का विशेषता ?

उत्तर :- वनभूमेः व्यवस्थापनसमये यस्य वनक्षेत्रस्य वर्गीकरणं नाभवत् तदेव अवर्गीकृतवनम्।

Page No. 12

घ) एतानि वनानि कस्यां श्रेण्यां वर्तन्ते ?

उत्तर :- छत्तीसगढप्रदेशस्य वनानि उष्णकटिबन्धीयश्रेण्यां वर्तन्ते।

Page No. 12

ड.) वनस्य महत्त्वं किम् ?

उत्तर :- वनेन पर्यावरणं सुरक्षितं भवति, वृष्टेः प्रमुखं कारणं अस्ति, शुद्धं वायुं प्रददाति, अतः वनसंरक्षणम् अत्यावश्यकम्।

Page No. 12

Q.2. हिन्दीभाषया अनुवादं कुरुत -

क) वनम् अस्माकं महान् निधिः अस्ति?

उत्तर :- वनं हमारी महान् निधि है।

Page No. 12

ख) जगतः तापमानस्य नियन्त्रणं करोति?

उत्तर :- संसार के तापमान का नियंत्रण करता है।

Page No. 12

ग) मुख्यतः वृक्षाणां द्वे प्रजाती स्तः?

उत्तर :- मुख्य रूप से वृक्षों की दो प्रजातियां हैं।

Page No. 12

घ) वनानि जनेभ्यः आजीविकायाः साधनानि सन्ति?

उत्तर :- वन लोगों के लिए आजीविका का साधन है।

Page No. 12

ड.) अत्र गहनानां वनानां प्रचुरता अस्ति?

उत्तर :- यहां घने वनों की प्रचुरता है।

Page No. 12

Q.3. एतेषां शब्दानां विभक्तिं वचनं च लिखत -

	विभक्तिः	वचनम्
प्रतिशतानि	प्रथमा	बहुवचनम्
वर्गीकरणम्	प्रथमा	एकवचनम्
अपर्दनम्	प्रथमा	एकवचनम्
एतानि	प्रथमा	बहुवचनम्
आजीविकायाः	षष्ठी	एकवचनम्

Page No. 13

Q.4. रेखांकित-पदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -

क) छत्तीसगढ़प्रदेशः वनानां दृष्ट्या समृद्धः वर्तते?

प्रश्न :- कः वनानां दृष्ट्या समृद्धः वर्तते ?

Page No. 13, Chapter - 3 (छत्तीसगढ़प्रदेशस्य वनानि)

ख) अत्र सर्वकारेण नास्ति कोऽपि प्रतिबन्धः?

प्रश्न :- अत्र केन नास्ति कोऽपि प्रतिबन्धः ?

Page No. 13, Chapter - 3 (छत्तीसगढ़प्रदेशस्य वनानि)

ग) वनानि उष्णकटिबन्धीयश्रेण्यां वर्तन्ते?

प्रश्न :- कानि उष्णकटिबन्धीयश्रेण्यां वर्तन्ते ?

Page No. 13, Chapter - 3 (छत्तीसगढ़प्रदेशस्य वनानि)

घ) वन्यजीवानाम् बहुलता विविधता च प्रदेशस्य गौरवम्?

प्रश्न :- वन्यजीवानाम् बहुलता विविधता च कस्य गौरवम् ?

Page No. 13, Chapter - 3 (छत्तीसगढ़प्रदेशस्य वनानि)

ड.) नूनं वनं जीवानाम् आश्रयस्थलमस्ति?

प्रश्न :- नूनं वनं केषाम् आश्रयस्थलमस्ति ?

Page No. 13

Q.5. रिक्तस्थानानि पूरयत -

उदन्ती अभ्यारण्यम् मण्डले स्थितम्।

धमतरीमण्डले अभ्यारण्यम् अस्ति।

पामेड अभ्यारण्यम् मण्डले अस्ति।

कवर्धामण्डले अभ्यारण्यम् अस्ति।

उत्तर :- 1)गरियाबंद, 2)सीतानदी, 3)बीजापुर, 4)भोरमदेव।

Page No. 13

Q.7. अपने इलाके में पाए जाने वाले वन्य पशु-पक्षियों के नामों को सूचीबद्ध करें?

उत्तर :- अपने इलाके में पाए जाने वाले वन्य पशु पक्षी निम्नानुसार है :-

बाघ , तेंदुआ ,जंगली, भैंसा, हिरण , सांभर, जंगली सूअर, भालू, पहाड़ी मैना,
नीलगाय, चिंकारा, इत्यादि है।